

XXXVIII. ročník súťaže POZNAJ SLOVENSKÚ REČ
pre žiakov základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským
VYHODNOCOVACIA SPRÁVA

Vyučovanie slovenského jazyka a slovenskej literatúry v základných a stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským má ústredné postavenie. Prehĺbenie záujmu žiakov o slovenský jazyk podporuje aj jazyková súťaž POZNAJ SLOVENSKÚ REČ, ktorej XXXVIII. ročník vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej MŠVVaŠ SR) dňom 15. 11. 2017 (list č. 2017-/16316:2-10IO) v súlade so Smernicou MŠ SR č. 23/2017 s účinnosťou od 1. júna 2017.

Súťaž Poznaj slovenskú reč je jazykovou súťažou kategórie A pre základné a stredné školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín. Je celoštátneho charakteru, má postupový charakter a končí sa celoštátnym kolom. Súťaž je jednou z foriem dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov, ktorá sa využíva ako dôležitý výchovno-vzdelávací prostriedok v procese skvalitňovania jazykovej pripravenosti žiakov základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Realizuje sa každý školský rok pod gesciou Štátneho pedagogického ústavu (poverenie MŠVVaŠ SR č. 2010-16906/38338:1-915 zo dňa 18. 10. 2010) a je určená žiakom základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským, resp. žiakom tried s vyučovacím jazykom maďarským v Slovenskej republike (základné školy, stredné školy: gymnáziá, stredné odborné školy).

Účasť v súťaži je dobrovoľná a individuálna. V školskom roku 2017/2018 sa súťaž riadila aktualizovaným Organizačným poriadkom (ďalej len OP) č. 2017-12674/39423:2-10IO s účinnosťou od 1. januára 2017. Obsahová náplň súťaže vyplýva z cieľov súťaže, ako aj z cieľov obsiahnutých v platných pedagogických dokumentoch.

Súťaž riadi celoštátna komisia, ktorú menuje MŠVVaŠ SR a v ktorej je zastúpený gestor a okresný úrad, zodpovedný za organizáciu celoštátneho kola, resp. sú zastúpené všetky kraje, v ktorých sa realizujú nižšie postupové kolá súťaže. V školskom roku 2017/2018 pracovala komisia menovaná ministrom školstva v nezmenenom zložení (menovanie na päťročné funkčné obdobie č. 2014-951/1656:1-100A zo dňa 20. 1. 2014).

Súťaž nadväzuje na vzdelávanie v základných a stredných školách s vyučovacím maďarským, obsahová náplň ktorej pre jednotlivé kategórie súťaže vyplýva z cieľov súťaže a z platných pedagogických dokumentov pre vyučovací predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra.

Poslaním súťaže Poznaj slovenskú reč je prispieť k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov, podporiť rozvoj ich talentu a pomáhať pri prezentácii ich schopností, rozvíjať ich tvorivé odborné-teoretické vedomosti a schopnosti, vyvolať ich systematický záujem o slovenský jazyk, vytvárať trvalý kladný vzťah k vyučovaciemu predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra, viesť ich k samostatnej tvorivej činnosti, upevňovať ich záujem o sebazvedávanie. Súťaž umožňuje pedagógom využívať získané poznatky na ďalšie skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Poslaním súťaže je podporiť aj používanie jazyka v rámci estetických činností.

Cieľom súťaže je rozvíjať sociálne, komunikatívne, osobné, sociálne a občianske kľúčové kompetencie žiakov, vhodnou motiváciou vytvoriť a pestovať ich pozitívne postoje k slovenskému jazyku. Špecifickým cieľom súťaže je prehĺbiť záujem žiakov o slovenský

jazyk, hlavne o jeho aktívne používanie, ktorý je jedným z podmienok úspešného uplatnenia sa v ďalšom štúdiu a neskôr aj v zamestnaní, pestovať a posilniť kladný vzťah k slovenskej kultúre, k histórii slovenského národa, k učeniu sa štátneho jazyka, pestovať a posilniť toleranciu k slovenskému národu, upozorniť žiakov na odlišnosti a rovnosti v jazyku, histórii a kultúre maďarského a slovenského národa, rozvíjať ich kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba a nadobudnúť sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti, rozvíjať ich komunikatívne schopnosti a návyky, aby žiaci získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách.

Súťaž sa člení na štyri kategórie:

I. kategória: žiaci 3. a 4. ročníka základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským (ďalej ZŠ s VJM);

II. kategória: žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ s VJM a 3. a 4. ročníka gymnázia s osemročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom maďarským (ďalej OGY s VJM);

III. kategória: žiaci 6. a 7. ročníka OGY a 2. a 3. ročníka gymnázií so štvorročným vzdelávacím programom (ďalej G s VJM) a stredných odborných škôl (ďalej SOŠ s VJM) vo štvorročnom vzdelávacom programe;

IV. kategória: žiaci 1. až 3. ročníka v trojročnom vzdelávacom programe odboru vzdelávania v strednej odbornej škole s VJM.

Súťažiaci postupne absolvujú postupové súťažné kolá (školské, okresné a krajské), z ktorých sa dostanú do celoštátneho kola len najlepší – víťazi krajských kôl.

Súťaž v I. kategórii pozostáva z prednesu jednej riekanky alebo vyčítanky a jednej básničky vyžrebovanej zo zoznamu 8 riekaniek alebo vyčítaniek a 16 básničiek, z reprodukcie vypočutého textu, z čítania krátkeho textu po príprave a zo súvislého rozprávania na danú tému pomocou osnovy vo forme otázok. V II. kategórii pozostáva z reprodukcie vypočutého textu, z čítania krátkeho textu po príprave, zo samostatnej tvorby stručného súvislého textu z daných slov a jeho ústneho prednesu a zo súvislého rozprávania na danú tému bez použitia osnovy. V III. kategórii pozostáva z reprodukcie vypočutého populárno-náučného textu, zo samostatnej tvorby textu úvahového charakteru a jeho ústneho prednesu a zo samostatnej tvorby textu pomocou vytypovaných slov a jeho ústneho prednesu. Vo IV. kategórii pozostáva z interpretácie vypočutého textu, zo samostatnej tvorby textu opisného charakteru a jeho ústneho prednesu a zo samostatnej tvorby textu pomocou vytypovaných slov a jeho ústneho prednesu.

Celkový výkon súťažiacich sa vo všetkých kategóriách hodnotí bodovou hodnotou, na základe ktorej sa súťažiaci zaraďujú do jedného zo zlatého, strieborného alebo bronzového pásma.

Dokumenty súťaže Poznaj slovenskú reč a formuláre k správe a vyhodnoteniu jednotlivých postupových kôl sa nachádzajú na webovom sídle Štátneho pedagogického ústavu (<http://www.statpedu.sk/sk/sutaze/poznaj-slovensku-rec/>).

V školskom roku 2017/2018 sa postupové kolá súťaže uskutočnili v zmysle nového organizačného poriadku č. 2017-12674/39423:2-10IO – Čl. 6. Podľa údajov okresných úradov v sídle kraja sa realizovali školské kolá do 10. februára 2018, okresné kolá pre I. a II. kategóriu a pre žiakov stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským Nitrianskeho kraja

(III. kategória) do 10. marca 2018 a krajské kolá pre všetky kategórie do 12. apríla 2018.
Poznámka: Podľa OP termín konania krajských kôl je do 10. apríla príslušného roka.

V tabuľkách nižšie uvádzame základné údaje o krajských kolách.

kraj	I. kategória	Počet škôl	Počet žiakov	II. kategória	Počet škôl	Počet žiakov
Bratislavský		5	9		3	6
Trnavský		5	6		5	6
Nitriansky		8	9		9	9
Banskobystrický		5	6		5	5
Košický		4	6		5	6
spolu		27	36		27	32

kraj	III. kategória	Počet škôl	Počet žiakov	IV. kategória	Počet škôl	Počet žiakov
Bratislavský		3	7		0	0
Trnavský		6	9		1	2
Nitriansky		7	7		5	5
Banskobystrický		5	9		0	0
Košický		5	7		0	0
spolu		26	39		6	7

Celoštátne kolo súťaže vo všetkých kategóriách už štvrtýkrát sa uskutočnilo v Strednej odbornej škole stavebnej – Építészeti Szakközépiskola v Nových Zámkoch v dňoch 6. – 8. júna 2018 pod záštitou Okresného úradu (ďalej OÚ) v Nitre a koordinátorky súťaže PaedDr. Rozálie Bezákovej. Organizačným zabezpečením bola riaditeľom Štátneho pedagogického ústavu poverená Stredná odborná škola stavebná na Nitrianskej ceste 61 v Nových Zámkoch listom č. 812/2017 zo dňa 24. 11. 2017).

Ubytovanie súťažiacich, pedagógov, porotcov a hostí bolo zabezpečené v ubytovacom zariadení samotnej školy. Súťaž a sprievodné programy boli po stránke organizačnej, personálnej a materiálno-technickej na vynikajúcej úrovni. Vďaka organizátorom mala súťaž aj tento rok kvalitnú prípravu a hladký priebeh. Ako každý rok, bol pripravený aj sprievodný program. Súťažiaci so svojimi pripravujúcimi pedagógmi mohli absolvovať aj prehliadku mesta s odbornou prednáškou. Kvalitný kultúrny program zo strany žiakov Gymnázia Petra Pázmáňa s VJM v Nových Zámkoch a Základnej umeleckej školy v Nových Zámkoch obohatil súťažiacich aj po stránke umeleckej i duchovnej.

Do celoštátneho kola súťaže postúpili žiaci, ktorí sa umiestnili na 1. až 3. mieste krajských kôl. Celoštátne kolo súťaže bolo nielen o odovzdávaní vedomostí, o vyjadrení schopností žiakov a študentov, ale aj o poznávaní a poznaní.

V tabuľkách nižšie a v prílohe uvádzame základné údaje a informácie o celoštátnom kole.

kraj	I. kategória	Počet škôl	Počet žiakov	II. kategória	Počet škôl	Počet žiakov
Bratislavský		3	3		2	3
Trnavský		3	3		3	3
Nitriansky		3	3		2	2
Banskobystrický		2	3		1	2
Košický		2	3		2	3
spolu		13	15		10	13

kraj	III. kategória	Počet škôl	Počet žiakov	IV. kategória	Počet škôl	Počet žiakov
Bratislavský		2	3		0	0
Trnavský		2	3		1	1
Nitriansky		3	3		2	3
Banskobystrický		3	3		0	0
Košický		2	3		0	0
spolu		12	15		3	4

Úroveň súťaže v jednotlivých kategóriách celoštátneho kola súťaže zhodnotili predsedovia odborných porôt.

I. kategória

Členovia odbornej poroty I. kategórie:

PaedDr. Anita Halászová (Štátny pedagogický ústav v Bratislave) – predsedníčka,

PaedDr. Piroška Szalayová (ZŠ s VJM Mierovo) – členka,

Mgr. Anita Horváth (ZŠ s materskou školou s VJM Tomášikovo) – členka.

Súťaže v I. kategórii sa zúčastnilo z piatich krajov Slovenskej republiky 15 žiakov (8 dievčat a 7 chlapcov), ktorí sa umiestnili na 1. až 3. mieste v krajskom kole súťaže. Štyria súťažiaci sa zúčastnili súťaže už ako tretiaci v minulom ročníku, ostatní sa zúčastnili súťaže prvý raz, dvaja ako tretiaci a ostatní štvrtáci. Súťaž mala štyri časti: a) prednes riekanky, vyčítanky, básne vyžrebovanej zo zoznamu, b) reprodukcia vypočutého textu (Jana Belašičová: Mačiatko), c) čítanie krátkeho textu po príprave (Jana Belašičová: Mačiatko) a d) súvislé rozprávanie na jednu z daných 5 tém (Moja škola, Chystáme sa na školský výlet, Dostali sme v škole voľno, tri želania, Tešíme sa na letné prázdniny).

Na prvom mieste sa umiestnil s 79,333 bodmi Oliver Šimlovič zo ZŠ s VJM Zo Šamorína – Mliečna, ktorú do súťaže pripravovala Rozália Czvedlerová. Na druhom mieste so 77,333 bodmi sa umiestnil Ľudovít Bradovka zo ZŠ a G s VJM Sándora Máraiho v Košiciach,

ktorého pripravovala Mgr. PaedDr. Perla Fúková. Šimon Šarudy, zo ZŠ s MŠ s VJM na Vetvárskej ulici v Bratislave, ktorého do súťaže pripravovala Mgr. Mária Vargová, obsadil v súťaži so 76,830 bodmi tretie miesto. Odborná porota konštatovala, že úroveň súťaže I. kategórie bola porovnateľná s výkonmi za posledné roky, dokonca bola trochu lepšia ako minulý ročník a výkony podávané súťažiacimi boli veľmi vyrovnané a porovnateľné. Na spoločnom vyhodnotení odborná porota pochválila súťažiacich za ich vynikajúce výkony a poďakovala sa i učiteľom za prípravu žiakov.

Každý súťažiaci sa umiestnil v jednom z pásiem. Do bronzového pásma sa dostali, podobne ako v minulom ročníku, traja súťažiaci, najviac, až 8 súťažiacich sa umiestnilo v striebornom pásme a štyria postúpili do zlatého pásma. V priemere súťažiaci dosiahli o 0,25 bodov viac ako v minulom roku, 70,94 bodov z maximálneho počtu bodov 86.

Výkony súťažiacich vo všetkých častiach súťaže boli veľmi vyrovnané. Súťažiaci boli veľmi dobre pripravení aj po jazykovej stránke, boli kreatívni a dokázali pohotovo reagovať aj na otázky odbornej poroty. Všetci čítali plynule, presne a so správnou intonáciou, menšie nedostatky pozorovala odborná porota vo výslovnosti a v artikulácii. Krátky neznámy text určený na reprodukciu súťažiaci pochopili globálne, dokázali bez problémov jazykovo správne reprodukovať. Žiaci mali slovnú zásobu primeranú veku, dokázali tvoriť súvislý ústny prejav na vybranú tému. Používali rozmanité vetné modely. Žiaci vychádzali z východiskových textov, ale použili aj naučené vety. Nedostatky sa objavili v kompozícii vlastného súvislého ústneho prejavu. Rezervy sú aj v oblasti rozvíjania slovnej zásoby.

Odborná porota konštatovala, že úroveň súťaže 1. kategórie bola porovnateľná s výkonmi za posledné roky. Na záverečnom vyhodnotení odborná porota pochválila súťažiacich za ich vynikajúce výkony a poďakovala sa i učiteľom za prípravu žiakov.

Výsledky všetkých súťažiacich I. kategórie sú zverejnené na webovom sídle ŠPÚ http://www.statpedu.sk/files/sk/sutaze/poznaj-slovensku-rec/vysledky_1_kategoria_2018-rotated.pdf.

II. kategória

Členovia odbornej poroty II. kategórie:

Mgr. Andrea Döményová (Štátny pedagogický ústav v Bratislave) – predsedníčka,

Mgr. Silvia Patassy (Základná škola Zoltána Kodálya s VJM Dunajská Streda) – členka,

Mgr. Monika Hamarová (ZŠ s materskou školou P. Pázmánya s VJM Šaľa) – členka.

V celoštátnom kole súťažilo 13 žiakov (8 dievčat a 5 chlapcov) z 12 škôl, ktorí sa umiestnili na 1. až 3. mieste v krajskom kole súťaže. Šiesti súťažiaci už súťažili v nižších ročníkoch. V celoštátnom kole súťažili 8 ôsmaci, 2 deviataci a 2 z 2. ročníka a 1 z 3. ročníka gymnázia s 8-ročným vzdelávacím programom. Úlohy súťaže pre II. kategóriu boli nasledovné: a) reprodukcia vypočítaného textu (Gabriela Futová: Poškoláci) b) čítanie krátkeho textu po príprave (Michal Babinka: Príde na psa mráz), c) samostatná tvorba stručného súvislého textu z daných slov (všade, dúha, odsúdiť/odsudzovať, príkaz, ticho, vŕzgať, materský/-á/-é) a d) súvislé rozprávanie na jednu z daných 5 tém (Kniha, ktorú by som odporúčal/-a mojim priateľom, Počítač, internet – pro a kontra, Dnes sa na mňa lepila smola..., Naša obec sa prezentovala na výstave, Moje plány na leto).

Vítazom II. kategórie sa stal David Zeman zo ZŠ s VJM A. M. Szencziho v Senci s 94,66 bodmi, ktorého pripravovala Mgr. Hedviga Némethová. Na druhom mieste sa umiestnil Dávid Ostrihoň z G Mihálya Tompu RKC s VJM v Rimavskej Sobote s 92,33 bodmi, ktorú pripravovala PaedDr. Katarína Pivníková. Tretie miesto s 91,33 bodmi získal Adam Csíkfejes zo ZŠ M. Tompu s VJM v Rimavskej Sobote, ktorého pripravovala Mgr. Erika Novodomská.

Celková úroveň bola veľmi vyrovnaná, v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi stále veľmi dobrá. Všetci žiaci podávali vyrovnané výkony. Pri reprodukcii súťažiaci preukázali, že textu porozumeli, veľmi výstižne a presne reprodukovali vypočutý neznámy text. Žiaci mali bohatú slovnú zásobu, nemali problém s jazykovou správnosťou, len niektorí pri reprodukcii nesprávne použili osobné zámená v 3. osobe. Pri čítaní sa javili len menšie nedostatky v intonácii, dynamike a pri výslovnosti spoluhláskových skupín. Porota skonštatovala, že žiaci čítali technicky lepšie ako v predchádzajúcich ročníkoch súťaže, niektorí však menej výrazne. Pri tvorbe súvislého textu z daných slov väčšina súťažiacich použila všetky slová. Svoje myšlienky sformulovali väčšinou gramaticky správne, mali bohatú slovnú zásobu, viacerí boli aj kreatívni. Niektorí žiaci menej dbali na kompozíciu textu. Pri poslednej úlohe si žiaci mohli vybrať z piatich tém. Aj v tejto časti súťažiaci dokázali, že sú kreatívni, vedia nielen jazykovo správne a plynule rozprávať o danej téme, ale kládli dôraz aj na kompozíciu textu a na výber slovnej zásoby. S plynulosťou prejavu nikto nemal problém.

Všetci žiaci boli zaradení do zlatého alebo strieborného pásma: 4 žiaci sa dostali do zlatého a 9 do strieborného pásma. V priemere dosiahli 85,89 bodov z maximálneho počtu bodov 100, čo je o 1,1 bodov menej ako pred rokom.

Výsledky všetkých súťažiacich II. kategórie sú zverejnené na webovom sídle ŠPÚ http://www.statpedu.sk/files/sk/sutaze/poznaj-slovensku-rec/vysledky_2_kategoria_2018-rotated.pdf.

III. kategória

Členovia odbornej poroty III. kategórie:

Mgr. Jana Košútová (SPŠ strojnica Košice) – predsedníčka,

doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD. (PF UJS v Komárne) – člen,

Mgr. Eleonóra Laczová (Základná škola Á. Fesztyho s VJM Hurbanovo) – členka.

Do súťaže postúpilo 15 študentov (10 dievčat a 5 chlapcov), z ktorých až 12 súťažili v nižších ročníkoch. V celoštátnom kole súťažili 2 z 2. ročníka a 9 z 3. ročníka gymnázia a 4 z 3. ročníka SOŠ a prezentovali 9 G a 4 SOŠ. Súťaž v III. kategórii pozostáva: a) z interpretácie vypočutého neznámeho populárno-náučného textu (Neškodia, ale ... citovaný z <http://www.quark.sk/neskodia-ale/>), b) zo samostatnej tvorby textu úvahového charakteru (Slovensko – naša vlasť, Obliekanie a móda, Štátny systém SR a zásady právneho štátu, Ľudské telo, starostlivosť o zdravie, Človek a spoločnosť, medziľudské vzťahy, komunikácia) a jeho ústneho prednesu, c) zo samostatnej tvorby textu pomocou vytypovaných slov (vyplniť, zrkadlo, ktosi, nekonečný, -á, -é, uprostred, ľudsky, vôbec, bác, dvoje, keby) a jeho ústneho prednesu.

Na prvom mieste sa umiestnil Florián Tóth, žiak Mgr. Martina Anderka z Gymnázia a ZŠ Sándora Máraiho v Košiciach so 73 bodmi. Na druhom mieste sa umiestnil ďalší chlapec, Richard Krnáč, zo ZŠ a G s VJM na Dunajskej ulici v Bratislave so 72 bodmi, ktorého pripravovala Mgr. Zuzana Wittenbergerová. Na treťom mieste sa umiestnila Liliana Horňáková, žiačka Mgr. Martina Anderka, z Gymnázia a ZŠ Sándora Máraiho v Košiciach, so 71 bodmi.

Pripravenosť súťažiacich bola na veľmi dobrej úrovni. Pri reprodukcii žiaci preukázali porozumenie textu. Bohatá slovná zásoba väčšiny súťažiacich umožnila pomerne presnú reprodukciu. Niektorí ale mali menšie problémy s jazykovou správnosťou. Žiaci preukázali svoje vedomosti, ale aj všeobecný rozhľad. Tretia úloha bola ukázkou kreativity, ktorá sa u viacerých naplno prejavila.

Odborná porota konštatovala, že súťažiaci dosiahli veľmi dobré výsledky, svedčí o tom, že každý súťažiaci sa umiestnil v niektorom z pásiem. Traja sa umiestnili v zlatom, siedmi v striebornom a piati v bronzovom pásme. Súťažiaci tejto kategórie dosiahli v priemere 63,11 bodov z maximálneho počtu bodov 80, čo je o 2,84 bodov menej oproti minuloročnému priemeru. Odborná porota aj tento rok mohla konštatovať, že na výkonoch žiakov bolo vidno systematickú prípravu a kvalitnú prácu jednotlivých pedagógov, ktorí dlhodobo pripravujú svojich zverencov.

Výsledky všetkých súťažiacich III. kategórie sú zverejnené na webovom sídle ŠPÚ http://www.statpedu.sk/files/sk/sutaze/poznaj-slovensku-rec/vysledky_3_kategoria_2018-rotated.pdf.

IV. kategória

Členovia odbornej poroty IV. kategórie:

Mgr. Ildiko Paučová (SOŠ rozvoja vidieka s VJM Dunajská Streda) – predsedníčka,

PhDr. Martina Fichnová (SOŠ stavebná Nové Zámky) – členka,

PaedDr. Klaudia Kováč (MPC Komárno) – členka.

Celoštátneho kola sa zúčastnili 3 stredné odborné školy so 4 súťažiacimi, dvaja chlapci a dve dievčatá, traja súťažiaci z 2. ročníka a 1 z 3. ročníka. Dvaja v predchádzajúcich rokoch nikdy sa nezúčastnili súťaže. Tretiak a jeden druhák sa už v minulom roku zúčastnili súťaže v tejto kategórii. V prvej časti súťažiaci interpretovali vypočutý text s názvom Medzil'udské vzťahy. Druhá časť pozostávala z tvorby ústneho prejavu na témy Odborné predmety počas štúdia, Dostal/-a som zaujímavú úlohu, Jeden deň v stredu praktického vyučovania/ v dielni, Používam rôzne pracovné nástroje, Nikdy na to nezabudnem. Tretia časť obsahovala samostatnú tvorbu textu použitím piatich slov rozličného slovného druhu (odmietnuť, dvojaký/-á/-é, nechtiac, vajce, horský/-á/-é).

Na 1. mieste so 77,67 bodmi sa umiestnila Jana Muchová zo Súkromnej spojenej školy v Štúrove, ktorú pripravovala Mgr. Sarolta Csicsay. Na 2. mieste sa umiestnil so 63,33 bodmi Benjamin Dobročka (vlnajší víťaz IV. kategórie) tiež žiak Mgr. Sarolty Csicsay zo Súkromnej spojenej školy v Štúrove. Na treťom mieste sa umiestnil, podobne ako minulý rok, Tomáš Fekete z SOŠ v Hurbanove (žiak Mgr. Silvie Košlabovej) s počtom bodov 56,67.

Odborná porota konštatovala, že žiaci boli na súťaž výborne pripravení. Menšie rezervy boli v interpretácii populárno-náučného textu a boli morfológického charakteru. Výborné výsledky dosiahli žiaci v samostatnej tvorbe textu. Prejavila sa štylizovaná schopnosť a znalosť odbornej terminológie v rámci ich učebného odboru. O svojej kreativite presvedčili porotu aj v tvorbe súvislého ústneho prejavu.

Úroveň súťaže IV. kategórie bola oveľa lepšia ako za posledné roky. Každý súťažiaci sa umiestnil v jednom z pásiem. Dvaja sa dostali do bronzového pásma, po jednom sa dostali do zlatého alebo do strieborného pásma. Súťažiaci tejto kategórie dosiahli v priemere 61,50 bodov z maximálneho počtu bodov 80, čo je o 8,50 bodov lepší priemer oproti minulému ročníku. S výkonmi súťažiacich bola odborná porota veľmi spokojná.

Výsledky všetkých súťažiacich IV. kategórie sú zverejnené na webovom sídle ŠPÚ http://www.statpedu.sk/files/sk/sutaze/poznaj-slovensku-rec/vysledky_4_kategoria_2018-rotated.pdf.

Zverejnené výsledky sú platné, nakoľko protest proti výsledkom celoštátneho kola súťaže v zmysle OP Čl. 6 bod 4 písm. n) u predsedu celoštátnej odbornej komisie nepodal nikto. Údaje za celoštátne kolo sa zapísali do prihlášok žiakov a ich správnosť potvrdili svojim podpisom predsedovia odborných porôt jednotlivých kategórií.

Celoštátna odborná komisia súťaže Poznaj slovenskú reč konštatovala, že celoštátne kolo XXXVIII. ročníka súťaže malo kvalitnú úroveň zásluhou súťažiacich, pedagógov a organizátorov.

O celoštátnom kole informoval v relácii Správach – Hírek verejnoprávny Rozhlas a televízia Slovenska dňa 8. 6. 2018 (dostupné na: <http://www.rtv.s.sk/televizia/archiv/13008/158788>).

Výsledkové listiny a fotografie z celoštátneho kola súťaže sú zverejnené na webovom sídle Štátneho pedagogického ústavu <http://www.statpedu.sk/sk/sutaze/poznaj-slovensku-rec/>.

Záver:

Súťaž vytvára priestor na neustále zlepšovanie sa v komunikácii v slovenskom jazyku. Je však na škodu klesajúci počet súťažiacich aj škôl v jednotlivých postupových kolách. Príčinou je nielen klesajúci záujem žiakov, ale aj slabá motivácia a finančné, ale i morálne ohodnotenie učiteľov, ktorí sa venujú žiakom nad rámec svojej vyučovacej povinnosti.

Odborné komisie (okresné, krajské a celoštátna) konštatovali, že:

- v jednotlivých kategóriách sa zapojilo viac súťažiacich,
- vo 4. kategórii naďalej stagnuje počet súťažiacich,
- poďakovanie patrí všetkým súťažiacim za dôslednú prípravu na súťaž,
- XXXVIII. ročník súťaže Poznaj slovenskú reč mal kvalitnú úroveň aj zásluhou organizátorov.

Členovia odborných komisií a odborných porôt všetkých postupových kôl vysoko hodnotili prácu pedagógov, ktorí sa venujú príprave žiakov na súťaž Poznaj slovenskú reč, ich prístup k práci a k vyučovaniu slovenského jazyka a slovenskej literatúry.

Za kvalitné personálne, materiálne, organizačné a obsahové zabezpečenie súťaže patrí vďaka všetkým organizátorom školských, okresných a krajských kôl, centrám voľného času, okresným úradom v Bratislave, Trnave, Nitre, Banskej Bystrici a Košiciach.

Vyhodnocovacia správa za XXXVIII. ročník súťaže Poznaj slovenskú reč je zverejnená na webovom sídle Štátneho pedagogického ústavu.

Odporúčania Celoštátnej odbornej komisie súťaže Poznaj slovenskú reč:

1. Na zasadnutí celoštátnej odbornej komisie prerokovať pripomienky pedagógov k obsahovej náplni jednotlivých kategórií.
2. Organizovať odborný seminár pre odborné komisie a porotcov postupových kôl a kategórií súťaže.
3. Prehodnotiť nízku účasť základných škôl s ročníkmi 1 – 4, resp. lepšie propagovať súťaž v týchto školách.
4. Prehodnotiť nízku účasť žiakov učebných odborov stredných odborných škôl, resp. lepšie propagovať súťaž v týchto školách.
5. Prehodnotiť stagnujúcu účasť žiakov gymnázií a stredných odborných škôl, resp. lepšie propagovať súťaž v týchto školách.
6. Zosúladiť termíny postupových kôl súťaže s národnými meraniami.
7. Zosúladiť termín celoštátneho kola súťaže s ostatnými súťažami na národnej a medzinárodnej úrovni.
8. Realizovať v skoršom termíne celoštátne kolo súťaže.
9. Pokračovať v propagácii súťaže v printových a elektronických médiách.
10. V spolupráci s odborními školstva okresných úradov v sídle krajov účinnejšie informovať školy o zmenách v súťaži.
11. Monitorovať dôkladné dodržiavanie organizačného poriadku a obsahovej náplne súťaže v postupových kolách.
12. Delegovať členov celoštátnej odbornej komisie na nižšie postupové kolá.

Bratislava 11. júla 2018

PaedDr. Anita Halászová
predseda Celoštátnej komisie súťaže
Poznaj slovenskú reč
Štátny pedagogický ústav